

Klasterovanje tačaka korišćenjem genetskog algoritma

Projekat u okviru kursa Računarska inteligencija

Luka Radenković 59/2018

Ermin Škrijelj 194/2018

Jul 2022

Sadržaj

1	Opis problema	3
2	Implementacija	3
2.1	Obrada ulaznih podataka	3
2.2	Implementacija jedinke	3
2.3	Implementacija selekcije, ukrštanja i mutacije	3
2.4	Parametri genetskog algoritma	4
3	Rezultati	4
4	Zaključak	6

1 Opis problema

Za dati skup tačaka `points`(n -dimenzionog prostora) i zadati broj klastera K potrebno je pronaći adekvatne centre klastera kojim će se početni skup tačaka podeliti na odgovarajuće klastere.

2 Implementacija

2.1 Obrada ulaznih podataka

Unos ulaznih podataka je omogućen na dva načina:

- Slučajnim generisanjem tačaka iz odgovarajućih intervala
- Čitanjem fajlova sa zadate putanje. Fajlovi su formatirani na odgovarajući način(svaki red predstavlja jednu tačku u n -dimenzionom prostoru)

2.2 Implementacija jedinke

Svaka jedinka u genetskom algoritmu biće predstavljena kao lista dimenzije K gde svaki od elemenata liste je lista dimenzije n (n je dimenzija prostora u kome vršimo klasterovanje) i predstavlja centar za jedan od K klastera.

Inicijalna populacija se generiše slučajnim izborom p (p -veličina populacije) tačaka iz skupa `points` koji je zadat na početku.

Fitness funkcija je zadata kao jedsn kroz suma kvadratnih rastojanja(SSE) od tačaka od odgovarajućeg centra klastera kome tačka pripada. Rastojanja se računaju euklidski.

$$SSE = \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$$

$$Fitness = \frac{1}{SSE}$$

2.3 Implementacija selekcije, ukrštanja i mutacije

- Selekcija je implementirana kao turnirska sa veličinom turnira 5.
- Korišćeno je jednopoziciono ukrštanje , pozicija se bira iz intervala $[0, \text{dužina jedinke})$ i pritom korišćenom implemetacijom neće postojati problem nepoželjnog ponašanja u kome je jedinka podeljena tako da različite koordinate iz iste tačke(gena) pripadnu različitim potomcima.
- Mutacijom se vrši eksploracija prostora pretrage. Upotrebljena je ideja

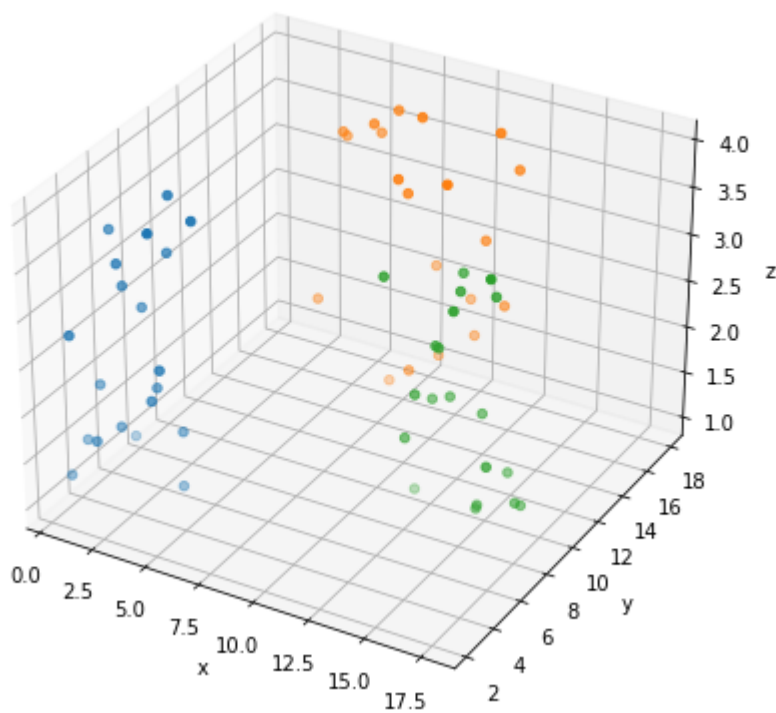
dodavanja/oduzimanja slučajno generisane vrednosti (iz intervala[0,3]) svakoj koordinati posmatrane tačke ukoliko je slučajno generisana vrednost manja od MUTATION_RATE koji je 5% (0.05).

2.4 Parametri genetskog algoritma

Vrednosti za parametre genetskog algoritma su uglavnom empirijski određene. Veličina populacije je 50, broj generacija 30 i elitizmom čuvamo 20% najboljih jedinki generacije.

3 Rezultati

U narednom delu teksta prikazani su rezultati koje smo dobili za primer input_test :

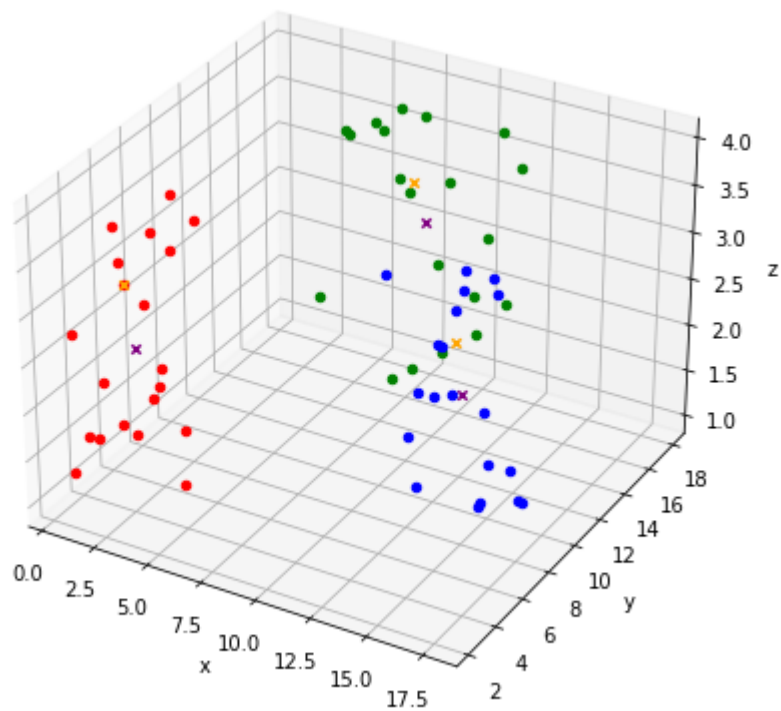

Kao poredbeni algoritam koristimo K means algoritam, jer on uglavnom daje optimalna resenja za posmatrani problem klasterovanja.

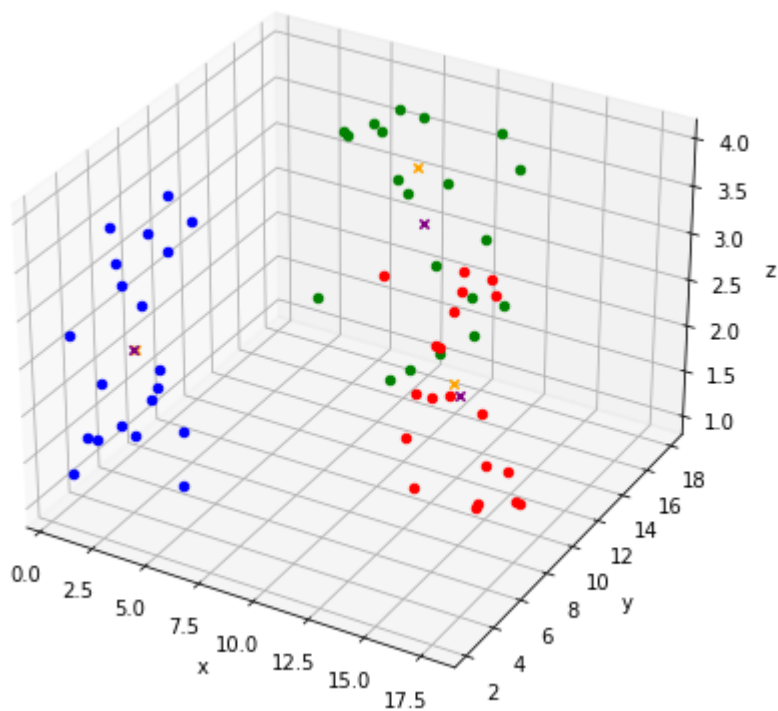
Fitness vrednost dobijena kod poredbenog K means algoritma je 0,00318645 .

Rezultati dobijeni za veličinu populacije 30 i nepromenjene ostale parametre GA:

Fitness vrednost dobijena za navedene parametre je 0,002268748.

Rezultati dobijeni za veličinu populacije 100 i nepromenjene ostale parametre GA:

Fitness vrednost dobijena za navedene parametre je 0,0024967609.

4 Zaključak

Na osnovu prethodne analize možemo doći do zaključka da povećanjem broja jedinki unutar populacije poboljšava se i kvalitet (fitness vrednost) rešenja samog algoritma i dobijeno rešenje veoma je blizu rešenja uporednog algoritma (K means algoritma) koji u najvećem broju slučajeva daje optimalno rešenje.

References

- [1] Ujjwal Maulik, Sanghamitra Bandyopadhyay - *Genetic algorithm-based clustering technique*
- [2] using-the-genetic-algorithm
- [3] Slajdovi profesora Nenada Mitića - Uvod u klaster analizu